

GLOBAL LUNG CANCER
COALITION

גרורות המוח

גרורות במוח לא משפיעות כרגע על איך אתה מרגיש או מה אתה יכול לעשות, אבל הן יכולות ליצור בעיות שונות, כולל:

- כאבי ראש
  - תחושת עייפות או בחילה
  - תשישות או עייפות חמורה
  - קושי להזיז חלקים בגוף או בעיות באיזון ובתיאום
  - חוסר או אובדן מגע ותחושה רגילים
  - שינויים במצב הרוח ובהתנהגות
  - פעילות חריגה או התקפים
  - בלבול
  - קושי בקריאה או בדיבור
- אופן זמן שבו תסמינים אלה מתפתחים עם גרורות במוח תלויים בגודל שלהם והיכן הם נמצאים במוח.

כיצד רופאים מעריכים גרורות במוח

בזמן שהרופא שלך חושד שהסרטן התפשט למוח, בין אם יש לך תסמינים ובין אם לא, הוא אמור לבצע בדיקות ואבחונים שונים כדי להעריך את מידת ההשפעה האפשרית של הגידולים.

הליכים אלה עשויים לעזור לצוות הרפואי שלך לקבל תמונה ברורה יותר על מה שקורה, ולאסוף מידע נוסף שיעזור לך לחשוב על מה שאתה רוצה לעשות הלאה:

אודות המוח

המוח הוא איבר יוצא דופן ומורכב ושוקל בערך כמו שקית סוכר גדולה. הוא שולט בכל דבר שאתה עושה. הוא מאפשר לך לחשוב, ללמוד, ליצור ולהרגיש רגשות, כמו גם לשלוט בכל מצמוץ, נשימה ופעילות לב. כמעט כל פעילות המוח הינה מעבר למודעות שלנו, ואנו סומכים על יכולותיו העצומות בכל רגע בכל יום על מנת לשמור על המערכות שלנו פועלות. אנחנו מעבדים את המזון, מווסתים את הטמפרטורה שלנו וגורמים לריאות לעבוד ללא מחשבה.

כאשר דברים משתבשים במוח, זה יכול להופיע בשינויים באופן שבו אנו מתנהגים, נעים או רואים, או אפילו באופן שבו אנו מרגישים בטעם האוכל לנו, תלוי במקום הבעיה שבמוח.

סרטן ראשוני

הגידול שבחלק הגוף שבו הסרטן מתחיל נקרא גידול ראשוני או סרטן ראשוני. סרטן יכול להשפיע על כל חלקי הגוף, כולל, למשל, הכבד, העור, הריאות או המוח. במקרה של סרטן הריאות, ניתן למצוא את הגידול העיקרי בריאה. כשהסרטן גדל, הוא יכול להשפיע על הרקמה הנורמלית הסמוכה באמצעות לחיצה עליו, פגיעה בו או אפילו גידול לתוכו.

גרורה

לפעמים, תאי סרטן מתנתקים מהסרטן הראשוני ומתפשטים במקום אחר בגוף, לכן הסרטן יכול להופיע במיקום חדש בגוף.

תאי הסרטן נעים ברחבי הגוף דרך זרם הדם או מערכת הלימפה. כאשר הסרטן מתפשט בדרך זו, אז הגידול החדש נקרא גידול גרורתי או משני.

גרורות במוח הינן נפוצות במקצת בסרטן הריאות. הן מתרחשות בכ- 10% מהמקרים של סרטן הריאות של תאים לא קטנים (NSCLC) ועד 50% מהמקרים של סרטן ריאות של תאים קטנים (SCLC).

• בדיקה נירולוגית זהירה (בדיקות מערכת העצבים)

ישנן בדיקות אחרות המשמשות לבדיקת מערכת העצבים שלך, ומחפשות בעיות שאולי הן קשורות לגידול במוח. הבדיקות יכולות לכלול בדיקה:

- חוזק ידיים וגפיים, שיווי משקל ותיאום

- רפלקסים, כמו רפלקס הברך האוטומטית

- שמיעה, ראייה ותחושת העור

- זיכרון וזריזות מנטלית (באמצעות שאלות פשוטות או חשבון "אריתמטיקה")

• סריקת CT (טומוגרפיה ממוחשבת)

סורק CT משתמש בצילומי רנטגן ובמחשב כדי ליצור תמונות תלת ממדיות מפורטות בתוך הגוף. הסריקה נמשכת 10 עד 20 דקות, אם כי הפגישה שלך עשויה להיות ארוכה יותר. בדרך כלל תוכל לחזור הביתה מיד אחריה ולאכול, לשתות ולהמשיך את היום שלך.

• סריקת MRI (הדמיית תהודה מגנטית)

דימות תהודה מגנטית הוא סוג סריקה המשתמשת בשדות מגנטיים חזקים וגלי רדיו כדי ליצור תמונות מפורטות של פנים הגוף.

סריקות MRI הן הדרך הטובה ביותר לזהות ולהעריך גרורות במוח. ייתכן שתקבל זריקה של צבע ניגוד בשם גדוליניום כדי להפוך את התמונות לברורות יותר במהלך הסריקה.

סורק MRI הוא גליל קצר, פתוח בשני הקצוות. אתה תשכב על מיטה ממונעת שמונעת בתוך הסורק. הסורק צר למדי ויכול להטריד אנשים הסובלים מקלסטרופוביה. צוות ה-MRI יכול להסביר ולעזור לך אם אתה מרגיש בדאגה.

כאשר הסורק פועל, הוא משמיע קולות הקשה חזקים. הם מספקים לותך באטמי אוזניים או כמה אוזניות ללבוש כדי שתוכל להאזין למוזיקה בזמן הסריקה. השלמת הסריקה יכולה להימשך עד שעה, אך בדרך כלל היא קצרה בהרבה.

אם יש לך קוצב לב, זה בדרך כלל אומר שאתה לא מסוגל לעבור MRI. אם נמצא משהו מתכתי בגוף שלך, זה לא תמיד אומר שלא ניתן לך לעבור סריקת MRI, אבל אתה צריך לוודא שאתה אומר לרדיוגרף אם יש לך לוחית מתכת, מפרק מלאכותי או שתל שבלול, למשל.

בסך הכל, הסריקה בטוחה ורוב האנשים יכולים לקבל אותה.

• ביופסיה (דגימת רקמה)

לפעמים יהיה ברור מבדיקות אלה שיש גרורות במוח. לפעמים יש ספק לגבי טבעו של כל דבר חריג שנראה ויוצע דגימת ביופסיה או רקמה. אתה יכול לדון בקפידה על זה עם צוות הסרטן שלך. הם יסבירו מדוע זה נחוץ וכיצד זה יבוצע במקרה שלך וכמה זמן תצטרך להיות בבית החולים.

הדגימה נשלחת לפתולוג בית החולים שבודק אותה מקרוב כדי לזהות איזה סוג של סרטן זה. זה עשוי להראות שהגידול הוא סרטן מוח ראשוני, שהתפתח מתאי מוח.

עם זאת, הוא עשוי להראות שהגידול הוא למעשה סרטן משני שהתפתח מסרטן ראשוני במקום אחר. הגידול עשוי להיווצר על ידי תאים סרטניים שהתפשטו (גרורות) למשל, מהסרטן בריאות שלך. התוצאות עשויות להיות מוכנות בעוד כמה ימים, אם כי זה יכול לקחת קצת יותר זמן. הצוות הרפואי שלך יודיע לך מתי אתה צפוי לשמוע.

לדעת איזה סוג של סרטן זה עוזר לוודא שאתה מקבל את הטיפול הטוב ביותר עבורך.

השלבים הבאים – להחליט מה מתאים לך

משמעות גרורות במוח היא שסרטן הריאות העיקרי שלך התפשט ממיקומו המקורי. ישנן מספר אפשרויות לעזור לאנשים עם גרורות במוח:

- בדרך כלל המוח הרגיל סביב גידול הוא בעל רישומי מים או נפוח. זה נקרא בצקת ומחמיר את השפעת הגידול עצמו. במקרה זה, הרופאים ממליצים בדרך כלל על קורס טבליות סטרואידים על מנת להפחית את הנפיחות והתסמינים נוטים להשתפר במהירות.

- הסרת הגידול יעילה ביותר כאשר יש רק גידול אחד נראה וכאשר הגידול בחלקים אחרים של הגוף נראה מבוקר היטב.

- ניתן להשתמש בהקרנות וכימותרפיה כדי לכווץ את הגידול ולעכב צמיחה נוספת.

- הצוות שלך יעבוד כדי לספק לך הטיפול הטוב ביותר.

זמן מלא ברגשות

זה יכול להיות זמן רגשי. איתור גידול במוח, בין אם אחד או כמה גידולים, הוא תמיד המדאיג ביותר. תמיד יהיה לך קצת זמן להחליט איזה טיפול מתאים לך, בין אם זה בעצמך או בתמיכת משפחתך או אחרים הקרובים אליך.

יחד עם היבטים אחרים של הטיפול שלך, צוות סרטן הריאות שלך יעבוד איתך קשה כדי לשלוט בתסמינים מטרידים. הם יעבדו איתך כדי לספק את כל התמיכה שאתה צריך ולעזור לך לקבל החלטות טיפוליות ולקבל טיפול על סמך מה שחשוב לך.

זה זמן טוב, אם לא עשית כבר, ליצור תוכנית כתובה לטיפול העתידי שלך, כך שמה שנעשה איתך ולך הוא בדיוק מה שאתה רוצה.

טיפול לקראת סוף החיים

מטופלים רבים החיים עם סרטן חוששים מתסמינים שאינם ניתנים לשליטה וכאב לקראת סוף חייהם. נכון שתפקודי המוח עלולים להחמיר אם הגידולים אינם מגיבים כפי שאנו מקווים.

עם זאת, עם גידולים במוח, כאב ותסמינים אחרים נשלטים בדרך כלל היטב, וישנוניות משתלטת לאט לאט.